

Barta Judit – Fazakas Zoltán – Harsányi Gyöngyi
Miskolczi Bodnár Péter – Szuchy Róbert – Ujváriné Antal Edit

**KERESKEDELMI
SZERZŐDÉSEK
ALAPVETŐ SZABÁLYAI**

Patrocinium
Budapest, 2015

Kiadja: Patrocinium Kft.

Felelős vezető a Patrocinium Kft. ügyvezetője

Kiadvány szerkesztéséért felelős: dr. Hegedűs Bulcsú

Nyomdai munkálatok: Vareg Hungary Kft.

Kézirat lezárva: 2015. december 10.

ISBN 978-963-413-065-9

© Barta J., Fazakas Z., Harsányi Gy., Miskolczi Bodnár P., Szuchy R.,
Ujváriné Antal E. 2015.

Minden jog fenntartva, beleértve a mű sokszorosítását, bővített, vagy rövidített változatban történő kiadását is. A kiadó írásos hozzájárulása nélkül a mű, illetőleg annak része semmilyen formában nem sokszorosítható.

Szerzők:

BARTA JUDIT:	Általános rész II. fejezet, 1., 2. III. fejezet Különös rész IX. fejezet, XII. fejezet, 1., 2.
FAZAKAS ZOLTÁN:	Különös rész X. fejezet, XII. fejezet, 3., 4.
HARSÁNYI GYÖNGYI:	Különös rész III. fejezet, VI. fejezet XI. fejezet, XII. fejezet, 5.
MISKOLCZI BODNÁR PÉTER:	Általános rész I fejezet Különös rész I. fejezet, V. fejezet, VII. fejezet
SZUCHY RÓBERT:	Különös rész VIII. fejezet
UJVÁRINÉ ANTAL EDIT:	Általános rész II. fejezet, 3., 4., 5. Különös rész II. fejezet, IV. fejezet, XIII. fejezet

Szerkesztette: **MAJOROS TÜNDE**

ELŐSZÓ	15
RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	17
ÁLTALÁNOS RÉSZ	19
I. AZ ÜZLETI ÉLETBEN ALKALMAZOTT SZERZŐDÉSEK TÍPUSAI, SAJÁTÓSÁGAI	21
1. AZ ÜZLETI- ÉS A MAGÁN ÉLET SZERZŐDÉSEINEK SZABÁLYOZÁSA	21
2. A KERESKEDELMI ÜGYLET	21
2.1. <i>Kereskedelminek minősített ügyletek</i>	22
2.2. <i>„Kereskedelmi” ügyletek napjainkban</i>	23
3. AZ ÜZLETI ÉLETBEN ALKALMAZOTT SZERZŐDÉSEK KÖZÖS VONÁSAI	25
3.1. <i>A joggyakorlatban kialakult jellemzők</i>	25
3.2. <i>Az atipikusságból fakadó vonások</i>	27
II. A KERESKEDELMI SZERZŐDÉSEK LÉTREJÖTTÉNEK MÓDJAI	29
1. VERSENYEZTETÉSI ELJÁRÁS	30
1.1. <i>A szerződéskötésre irányuló versenyztetési eljárások általában</i>	30
1.2. <i>Szerződéskötés versenyztetési eljárás során</i>	31
1.3. <i>Arra vonatkozó versenyztetési eljárás</i>	33
1.4. <i>A kötelezően előírt versenyztetési eljárás mellőzése, verseny tisztasága</i>	33
2. KÖZBESZERZÉS	34
3. SZERZŐDÉSKÖTÉS KÖZVETÍTŐK ÚTJÁN	37
3.1. <i>A kereskedelmi közvetítők gazdasági szerepe</i>	37
3.2. <i>A közvetítők jogi szabályozása</i>	38
3.3. <i>A közvetítői szerződések rendszerbeli elhelyezése</i>	39
4. ÁLTALÁNOS SZERZŐDÉSI FELTÉTELEK	41
4.1. <i>Az általános szerződési feltétel jelentősége a szerződéskötési folyamatban</i>	41
4.2. <i>Az általános szerződési feltétel meghatározása</i>	42
4.3. <i>Az általános szerződési feltétel szerződés részévé válása – külön tájékoztatási kötelezettség</i>	42
5. ELEKTRONIKUS ÚTON TÖRTÉNŐ ÜGYLETKÖTÉS ÉS ELEKTRONIKUS ALÁÍRÁS	44
5.1. <i>Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatás</i>	46
5.2. <i>Felek jogi helyzete az elektronikus kereskedelmi szolgáltatásra irányuló jogszonyban</i>	46
5.3. <i>Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatással kapcsolatos tájékoztatás</i>	47
5.4. <i>Az elektronikus úton kötött szerződéssel kapcsolatos tájékoztatás</i>	48

5.5. Az elektronikus szerződéskötés sajátosságai	49
5.6. Szerződés létrejötte elektronikus úton	51
5.7. Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokra vonatkozó fogyasztóvédelmi szabályok	51
5.8. Elektronikus aláírás	52
5.9. Az elektronikus aláíráshoz kapcsolódó szolgáltatások	55
5.10. Az elektronikus aláírás és fajtái	55
III. A KERESKEDELMI SZERZŐDÉSEK PÉNZBENI TELJESÍTÉSI MÓDJAI (FIZETÉSI MÓDOZATOK)	59
1. PÉNZFORGALMI SZOLGÁLTATÁS, FIZETÉSI MŰVELET	59
1.1. A pénzforgalmi szolgáltatások alanyai:	60
1.2. Fizetési műveletek, fizetési módok csoportosítása	60
2. ÁTUTALÁS	61
2.1. Az átutalás általános szabályai	61
2.2. Az átutalás különös szabályai	61
3. BESZEDÉS	63
3.1. A beszédés általános szabályai	63
3.2. A beszédés különös szabályai	63
4. A FIZETŐ FÉL ÁLTAL A KEDVEZMÉNYEZETT ÚTJÁN KEZDEMÉNYEZETT FIZETÉS	66
5. OKMÁNYOS MEGHITELEZÉS (AKKREDITÍV)	66
6. KÉSZPÉNZFIZETÉSRE SZÓLÓ CSEKK KIBOCSÁTÁSA ÉS BEVÁLTÁSA	66
7. KÉSZPÉNZBEFIZETÉS FIZETÉSI SZÁMLÁRA	67
8. KÉSZPÉNZKIFIZETÉS FIZETÉSI SZÁMLÁRÓL	67
9. KÉSZPÉNZÁTUTALÁS	67
KÜLÖNÖS RÉSZ	69
I. FORGALMAZÁSI SZERZŐDÉS	71
1. A FORGALMAZÁSI SZERZŐDÉS GAZDASÁGI SZEREPE	71
1.1. Elhatárolás az adásvételi láncolattól	71
1.2. Funkció	72
1.3. Disztribúciós szerződés	72
2. A FORGALMAZÁSI SZERZŐDÉS MEGHATÁROZÁSA	73
2.1. A forgalmazási szerződés alanyai	73
2.2. A forgalmazási szerződés tárgyai	74
2.3. A felek fő kötelezettségei	74
2.4. Versenyjogi korlátok	78
II. A BARTER-ÜGYLET	80
1. A SZERZŐDÉS GAZDASÁGI SZEREPE	80
2. A SZERZŐDÉS FOGALMA ÉS JELLEGE	80

2.1. <i>Barter</i>	81
2.2. <i>Kompenzációs ügylet</i>	81
2.3. <i>Ellenügylet, viszontvásárlás (parallel trading)</i>	81
2.4. <i>Visszavásárlási ügylet (buy back)</i>	82
2.5. <i>Offset ügylet</i>	82
3. A JOGVISZONY KELETKEZÉSE	83
4. A JOGVISZONY ALANYAI	83
5. A JOGVISZONY TÁRGYA	83
6. A JOGVISZONY TARTALMA	84
7. A JOGVISZONY MEGSZŰNÉSE	84
III. BIZOMÁNYI SZERZŐDÉS	85
1. A BIZOMÁNYI SZERZŐDÉS SZABÁLYOZÁSÁNAK TÖRTÉNETI ELŐZMÉNYEI	85
2. A BIZOMÁNYI SZERZŐDÉS FOGALMA	85
3. A BIZOMÁNYI SZERZŐDÉS, MINT JOGVISZONY	85
4. A BIZOMÁNYI JOGVISZONY TÁRGYA	86
5. A BIZOMÁNYI JOGVISZONY TARTALMA	86
5.1. <i>A bizományos kötelezettségei és jogai</i>	86
5.2. <i>A megbízó jogai és kötelezettségei</i>	89
IV. KÖZVETÍTŐI SZERZŐDÉS	91
1. A SZERZŐDÉS FŐ JELLEMZŐJE	91
2. A SZERZŐDÉS ALANYAI	91
3. A JOGVISZONY TÁRGYA	91
4. A SZERZŐDÉS LÉTREJÖTTE, TARTALMA	91
5. A JOGVISZONY TARTALMA	92
5.1. <i>Tájékoztatási kötelezettség</i>	92
5.2. <i>A díjra való jogosultság, annak esedékessége</i>	93
5.3. <i>Költségek viselése</i>	93
5.4. <i>Törvényes zálogjog</i>	94
6. A MEGBÍZÁSI SZERZŐDÉS MÖGÖTTES SZABÁLYAINAK ÉRVÉNYESÜLÉSE	94
6.1. <i>Utasítási jog</i>	94
6.2. <i>Közreműködő igénybevételenek lehetősége</i>	95
6.3. <i>A közvetítői szerződés megszűnése</i>	95
7. A TARTÓS KÖZVETÍTŐI SZERZŐDÉS	96
7.1. <i>A szerződés fő jellemzője – tartós jogviszony</i>	96
7.2. <i>A szerződés alanyai – az önállóan eljáró közvetítő</i>	96
7.3. <i>A jogviszony tárgya</i>	97
7.4. <i>A tartós közvetítői szerződés létrejötte, tartalma</i>	97
7.5. <i>A közvetítő képviselési joga</i>	98
7.6. <i>A közvetítő díjazása – jutalék</i>	99
7.7. <i>Jutalék fajtái</i>	99

7.8. A jutalék esedékessége	100
7.9. A megbízó tájékoztatási kötelezettsége – elszámolás	100
7.10. Az ügynöki szerződések közötti „átfedés” hatása az ügynöki jutaléokra	100
7.11. Jutalék a szerződés megszűnése után	101
7.12. A szerződő felek egyéb jogai és kötelezettségei	101
7.13. A szerződés időtartama – felmondás	102
7.14. A közvetítő kártalanítása	102
7.15. A szerződés megszűnését követő versenykorlátozás	106
V. LÍZINGSZERZŐDÉS	108
I. A PÉNZÜGYI LÍZING KIALAKULÁSA, GAZDASÁGI SZEREPE, SZABÁLYOZÁSI ELŐZMÉNYEI	108
1.1. A lízing megjelenése	108
1.2. A lízing magyarországi szabályozása	109
1.3. Lízing és kodifikáció	109
2. A PÉNZÜGYI LÍZING FOGALMA	109
3. A PÉNZÜGYI LÍZINGSZERZŐDÉS ALANYAI	110
3.1. A lízingbeadó	110
3.2. A lízingbevevő	110
3.3. A gyártó / szállító	111
4. A PÉNZÜGYI LÍZINGSZERZŐDÉS TÁRGYA	111
5. A JOGVISZONY TARTALMA	112
6. NYILVÁNTARTÁSBA-VÉTELI KÖTELEZETTSÉG	114
7. SZAVATOSSÁGI IGÉNYEK	116
8. HASZNOK, TERHEK, KÖLTSÉGEK, KÁRVESZÉLY	119
9. A LÍZINGTÁRGY ÁTRUHÁZÁSA ESETÉN IRÁNYADÓ SZABÁLYOK	120
10. A HASZNÁLAT ÉS A JOGSZERZÉS ÁTENGEDÉSE HARMADIK SZEMÉLYNEK	121
11. A TULAJDONSZERZÉS, JOGSZERZÉS LEHETŐSÉGÉNEK AZ ÁTRUHÁZÁSA	122
12. LÍZINGDÍJ	122
13. A SZERZŐDÉS FELMONDÁSA	123
14. ELSZÁMOLÁS	124
15. A LÍZING TOVÁBBI FAJTÁI	125
15.1. Operatív lízing	125
15.2. Másodkezi lízing (secondhand leasing)	126
15.3. Visszlízing (sale and lease back)	126
15.4. Privatizációs lízing	126
VI. JOGBÉRLETI (FRANCHISE) SZERZŐDÉS	128
I. A JOGBÉRLETI SZERZŐDÉS JELLEGE	128
2. A JOGBÉRLETI SZERZŐDÉS FOGALMA	128
3. MEGJELENÉSI FORMÁK	129
3.1. Kereskedelmi franchise	129

3.2. Szolgáltatási franchise	129
3.3. Termelési franchise	129
3.4. Vegyes franchise	129
4. A JOGBÉRLETI JOGVISZONY ALANYA	129
5. A JOGBÉRLETI JOGVISZONY TÁRGYA	130
6. A JOGBÉRLETI JOGVISZONY KELETKEZÉSE	130
7. A JOGBÉRLETI JOGVISZONY TARTALMA	130
7.1. A jogbérletbe adó jogai	130
7.2. A jogbérletbe adó követlezettségei	131
7.3. A jogbérletbe vevő jogai	132
7.4. A jogbérletbe vevő kötelezettségei	132
8. A JOGBÉRLETI JOGVISZONY MEGSZŰNÉSE	134
VII. KONCESSZIÓ	135
1. GAZDASÁGI SZEREPE, JOGI SZABÁLYOZÁSA	135
2. FOGALMA, JELLEGE	135
3. A SZERZŐDÉS ALANYAI	136
3.1. A koncesszióadó	136
3.2. A koncesszióvevő	136
4. A JOGVISZONY TÁRGYA	137
5. A JOGVISZONY TARTALMA	138
6. A JOGVISZONY LÉTREJÖTTE	139
6.1. A kiválasztás	139
6.2. A koncessziós szerződés megkötése	140
6.3. A koncessziós társaság megalapítása	141
7. A JOGVISZONY MEGSZŰNÉSE	141
7.1. Megszűnési esetek	141
7.2. Vagyoni kérdések	142
VIII. FAKTORING	143
1. A FAKTORING GAZDASÁGI SZEREPE ÉS TÖRTÉNETE	143
1.1. A faktoring kialakulása	143
1.2. A modern faktoring megjelenése	144
1.3. A faktoring nemzetközi megítélése	144
1.4. A faktoring kialakulása Magyarországon	145
2. A FAKTORING MEGHATÁROZÁSA	145
2.1. A faktoring, mint komplex jogügylet	145
2.2. A faktoring korábbi szabályozása	146
2.3. Kodifikációs szükséglet	146
2.4. Faktoring típusok a gyakorlatban	147
3. A FAKTORING JOGVISZONY A HATÁLYOS POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV ALAPJÁN	148
3.1. A jogviszony létrejötté, a jogviszony tárgya	148

3.2. A jogviszony alanyai	148
3.3. A Faktoring szerződés	149
4. NYILVÁNTARTÁSBA-VÉTELI KÖTELEZETTSÉG	151
5. A FAKTORING SZERZŐDÉS MEGSZÜNTETÉSE, FELMONDÁSA	152
5.1. A faktoring szerződés megszüntetése közös megegyezéssel	152
5.2. A faktoring szerződés felmondása	152
6. A KÖLCSÖNSZERZŐDÉS SZABÁLYAINAK MEGFELELŐ ALKALMAZÁSA	154
6.1. Kifizetésének megtagadása	154
6.2. Igénybevételének elmaradása	154
6.3. Rendelkezésre tartás	155
7. FAKTORING FOGALOMTÁR	155
IX. A VÁLLALKOZÁSI TÍPUSÚ SZERZŐDÉSEK	157
1. A VÁLLALKOZÁSI SZERZŐDÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	157
1.1. Fogalom	157
1.2. Személyes tevékenység kifejtése	158
1.3. Alakszerűség és tartalmi előírás	158
1.4. A tevékenység megszervezése	159
1.5. A megrendelő utasítási joga	159
1.6. A tevékenység végzésének helye	160
1.7. A megrendelő ellenőrzési joga	160
1.8. Közreműködő igénybevétele	161
1.9. A munkavégzés összehangolása	161
1.10. Többletmunka, pótmunka	162
1.11. A vállalkozói díj	163
1.12. A vállalkozót illető törvényes zálogjog	164
1.13. A szolgáltatás átadás-átvétele	165
1.14. A dolog tulajdonjogának átruházása	166
1.15. A szerződés lehetetlenülése	167
1.16. Megrendelő elállási, felmondási joga	167
1.17. Ingyenes vállalkozási szerződés	168
2. A TERVEZÉSI SZERZŐDÉS	168
2.1. Fogalom	168
2.2. A tervdokumentációval szembeni elvárások	169
2.3. A terv hibája miatt érvényesíthető jogok	170
2.4. Jogszavatosság	170
3. A KIVITELEZÉSI SZERZŐDÉS	171
3.1. Fogalom	171
3.2. Fővállalkozó, alvállalkozó fogalma	172
3.3. Megrendelő kötelezettségei	172
3.4. Vállalkozó kötelezettségei	173
3.5. Építési napló	173

3.6. A kivitelezési tevékenység befejezése	174
4. A KUTATÁSI SZERZŐDÉS	175
4.1. Fogalom és sajátosságok	175
4.2. Jogszatatosság	176
4.3. A szerződéssel összefüggő üzleti titok	176
X. SZÁLLÍTMÁNYOZÁS	178
1. A SZÁLLÍTMÁNYOZÁSI SZERZŐDÉS FOGALMA, FORMÁI, JELLEGZETESSÉGEI	178
1.1. A szállítmányozási szerződés funkciója	179
2. A SZERZŐDÉS LÉTREJÖTTE, ALANYAI	180
2.1. A szerződés létrejötte	180
2.2. Alanyai	181
3. A SZERZŐDÉS TARTALMA, A FELEK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	181
3.1. A szállítmányozó jogai és kötelezettségei	181
3.2. A megbízó kötelezettségei és jogai	183
4. A SZERZŐDÉSSZEGÉS, FELELŐSSÉG	183
4.1. A szállítmányozó szerződésszegése	183
4.2. A megbízó szerződésszegése	184
5. IGÉNYÉRVÉNYESÍTÉS	184
6. EGYÉB SZABÁLYOK	185
XI. A HELYISÉGBÉRLETI SZERZŐDÉS	186
1. GAZDASÁGI FUNKCIÓ	186
2. A HELYISÉGBÉRLETI SZERZŐDÉS FOGALMA, JELLEGE	186
3. A HELYISÉGBÉRLETI JOGVISZONY KELETKEZÉSE	186
3.1. Szerződéssel	186
3.2. Jogutódlással	187
4. A HELYISÉGBÉRLETI JOGVISZONY ALANYAI	188
5. A HELYISÉGBÉRLETI JOGVISZONY TÁRGYA	189
6. A HELYISÉGBÉRLETI JOGVISZONY TARTALMA	189
6.1. A bérbeadó jogai és kötelezettségei	189
7. A HELYISÉGBÉRLETI JOGVISZONY MEGSZÜNÉSE	196
7.1. Megszűnési okok	196
7.2. A bérbeadó felmondási joga	196
7.3. A bérlő felmondási joga	198
XII. SZÁMLASZERZŐDÉSEK, BETÉTÜGYLETEK	199
1. A FIZETÉSI SZÁMLA SZERZŐDÉS	199
1.1. A fizetésiszámla-szerződés fogalma	200
1.2. A jogviszony keletkezése	200
1.3. A számlavezető jogai és kötelezettségei	201
1.4. A számlatulajdonos jogai, kötelezettségei	202

1.5. A szerződés megszüntetése	203
2. A FIZETÉSI MEGBÍZÁSI SZERZŐDÉS	204
2.1. A fizetési megbízási szerződés fogalma	204
2.2. A fizetési megbízás teljesítésének megtagadása	204
2.3. Díjkövetelés	204
2.4. Felmondás	204
3. A BETÉTSZERZŐDÉS	205
3.1. A szerződés fogalma	205
3.2. A jogviszony jellege, tárgya	205
3.3. A jogviszony alanyai, a szerződés megkötése	206
3.4. A jogviszony tartalma	206
3.5. A jogviszony megszűnése, visszafizetés	207
4. A TAKARÉKBETÉT-SZERZŐDÉS	208
4.1. A takarékbetét és a takarékbetét-szerződés fogalma	208
4.2. A jogviszony jellege és keletkezése	209
4.3. A jogviszony alanyai	209
4.4. A jogviszony tartalma	210
4.5. A jogviszony megszűnése	212
4.6. Az Országos Betétbiztosítási Alap	212
5. BANKKÁRTYASZERZŐDÉS	213
5.1. Gazdasági funkció	213
5.2. A bankkártya-jogviszony keletkezése	213
5.3. A bankkártya-jogviszony alanyai	214
5.4. A bankkártya-jogviszony tárgya	214
5.5. A felek jogai és kötelezettségei	215
5.6. A bankkártya-jogviszony megszűnése	218
XIII. BIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉS	219
1. A BIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉSEK SZABÁLYOZÁSA ÉS CSOPORTOSÍTÁSA	219
1.1. Kárbiztosítás	219
1.2. Összebiztosítás	220
1.3. Az egészségbiztosítás	221
2. BIZTOSÍTÁSKÖZVETÍTŐK	221
2.1. A biztosításközvetítőkre vonatkozó általános szabályok	221
2.2. Biztosításközvetítők tevékenységére vonatkozó közös szabályok	222
2.3. Függő biztosításközvetítő	223
2.4. Független biztosításközvetítő	226
2.5. Az alkuszi ügylet főbb jellemzői	227
2.6. Az alkusz és a biztosító kapcsolata	228
3. A BIZTOSÍTÁSI JOGVISZONY ALANYAI	228
3.1. Biztosító	228
3.2. Szerződő fél	230

3.3. Biztosított	231
3.4. Kedvezményezett	232
3.5. Károsult	233
4. A BIZTOSÍTÁSI JOGVISZONY TÁRGYA	233
5. A BIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉS SZABÁLYOZÁSÁNAK SAJÁTOSÁGAI	234
6. A BIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉS LÉTREJÖTTÉNEK FOLYAMATA	236
6.1. Tájékoztatási-együttműködési kötelezettség	236
6.2. Ajánlati kötöttség	238
6.3. Alakítás, tartalmi követelmény	238
6.4. A szerződés létrejötte	238
7. A BIZTOSÍTÓ KOCKÁZATVISELÉSE	241
7.1. A kockázatviselés kezdete	241
7.2. A szerződés lehetetlenülése a szerződés létrejötte és a kockázatviselés kezdete közötti időszakban	241
8. A BIZTOSÍTÁSI DÍJ, MINT A KOCKÁZATVISELÉS, ILLETVE HELYTÁLLÁS „ELLENSZOLGÁLTATÁSA”	242
8.1. A biztosítási díj esedékessége	242
8.2. A díjfizetés elmulasztásának vagy részbeni teljesítésének hatása a kötelelemre	242
9. A SZERZŐDÉS „PRAESTARE” SZAKASZA	243
10. A BIZTOSÍTÁSI ESEMÉNY BEKÖVETKEZÉSE ÉS HATÁSA A JOGVISZONYRA	245
11. A SZERZŐDÉS TELJESÍTÉST KÖVETŐ LÉTSZAKA	246
12. A BIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉS MEGSZŰNÉSE	246
13. A KÁRBIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉSEK SPECIÁLIS SZABÁLYAI	248
13.1. A kárbiztosításról általában	248
13.2. A kárbiztosítás közvetett tárgyához kapcsolódó szabályok	249
13.3. A jogviszony tartalmánál jelentkező egyéb sajátosságok	250
13.4. További mentesülési lehetőségek a biztosító részére	251
13.5. A felmondási jog	252
13.6. A biztosító megtérítési joga	253
14. A FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉS	253
14.1. A felelősségbiztosítás sajátossága	253
14.2. A felelősségbiztosítási jogviszony alanyainak jogi helyzete	254
15. A KÖTELEZŐ GÉPJÁRMŰ–FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁSI JOGVISZONY	258
15.1. A jogviszony alanyai	258
15.2. A szerződéskötés sajátosságai	260
15.3. A szerződés területi hatálya	262
15.4. A szerződés időbeli hatálya	262
15.5. A biztosítási díj	263
15.6. A szerződés megszűnése	264
15.7. A felek jogi helyzete kár esetén	264
15.8. A törvényi engedményi jog és a megtérítési (regressz) jog	267

16. AZ ÖSSZEGBIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉSEK	268
16.1. Általános szabályok	268
16.2. Az életbiztosítási szerződések sajátosságai	269
16.3. Kedvezményezett	269
16.4. Kedvezményezett jelölés módosítása, visszavonása	270
16.5. A szerződéskötés sajátosságai	270
16.6. A jogviszony tartalmának sajátosságai	270
17. BALESETBIZTOSÍTÁS	273
A SZERZŐK ÉLETRAJZA	275

II. A KERESKEDELMI SZERZŐDÉSEK LÉTREJÖTTÉNEK MÓDJAI

1. Versenyeztetési eljárás

Jogszabályok:

Ptk. 6:75–6:76. §

1.1. A szerződéskötésre irányuló versenyeztetési eljárások általában

A kereskedelmi szerződések létrehozásának gyakori módja a versenyeztetés, aminek a célja, hogy a szerződni kívánó fél a számára lehető legjobb szerződési feltételekkel szerződjön.

Versenyeztetés esetén egy közös eljárásban történik az ajánlatok bekérése, értékelése, az ajánlattevők tudomással bírnak arról, hogy mások is tesznek ajánlatot.

A szerződéskötésre irányuló versenyeztetési eljárás alapvető szabályait a Ptk. rendezi a szerződések általános szabályai között.

E szabályokat kell alkalmazni, ha a szerződni kívánó fél szabadon döntött a szerződéskötésre irányuló versenyeztetési eljárás lefolytatásáról, illetve, ha külön törvény előírja ugyan a versenyeztetést, de egyebekben arról nem rendelkezik. Általános szabályként érvényesülnek a Ptk. jelen rendelkezései, ha külön törvény a versenyeztetésnek csak egyes kérdéseit rendezi.

Vannak törvények, melyek a szerződéskötésre nem csak kötelező versenyeztetést írnak elő, hanem annak részletesen kidolgozott szabályait, fajtáit, eljárásrendjét, akár a megsértés jogkövetkezményeit (lásd közbeszerzés, koncessziós szerződés létrehozására irányuló pályázat) is meghatározzák kötelező erővel.

A Ptk.-án túli törvények a szerződés megkötésére irányuló versenyeztetési eljárás gyűjtőfogalma alatt többféle eljárást értenek, mint *pályázat, árverés, közbeszerzés*, de az értékpapírok értékesítésére irányuló *aukció* is szólhat az ajánlatok versenyéről. Az egyes jogszabályok vegyesen használják e kifejezéseket, van, ahol a versenyeztetés gyűjtőfogalmat alkalmazzák, van ahol a konkrét eljárás neve jelenik meg.

A szerződéskötésre irányuló versenyeztetési eljárás alkalmazására két esetben kerülhet sor:

- a) a szerződni kívánó fél maga dönt alkalmazásáról, vagy
- b) jogszabály kötelezően előírja annak alkalmazását (pl.: a nemzeti vagyronról szóló törvény szerint, törvényben vagy a helyi önkormányzat rendeletében meghatározott értékhatár feletti nemzeti vagyont hasznosítani, tulajdonjogát átruházni – törvényi kivétellel – csak versenyeztetés útján lehet, az állami vagyronról szóló

törvény szerint, egyes állami tulajdonban álló vagyontárgyakat nyilvános, vagy zártkörű pályázat útján lehet értékesíteni, felszámolási eljárásban a felszámoló az adós vagyontárgyait pályázat vagy árverés keretében köteles értékesíteni, a közraktározásról szóló törvény alapján a közraktár a ki nem váltott árut tőzsdei forgalomban, illetve árverésen értékesítheti, Ptk. szerint, a kft. meghatározott esetekben a volt tag üzletrészét árverésen köteles értékesíteni, koncesszió tv., közbeszerzésről szóló tv., stb.).

A versenyeztetési eljárás lehet *nyílt*, mikor a szerződni kívánó fél ajánlati felhívására bárki tehet ajánlatot, és lehet *zártkörű*, mikor csak előre, a szerződni kívánó fél által meghatározott személyi kör tehet ajánlatot.

1.2. Szerződéskötés versenyeztetési eljárás során

a) Felhívás ajánlattételre

Az eljárás azzal indul, hogy a szerződni kívánó fél ajánlati felhívást tesz közzé (*felhívást tevő fél*) (a Ptk. nem határozza meg hogy hol, és milyen formában, ha külön törvény erről nem rendelkezik, akkor szabad döntés kérdése, lehet országos napilapban, helyi lapban, felhívást tevő fél honlapján, hirdetmény formájában, stb.) amelyben több személytől (*ajánlattevő*) kéri ajánlat benyújtását. A felhívást tevő fél az ajánlati felhívásban az ajánlatok benyújtására határidőt szab, és meghatározza azon feltételeit, melyekre az ajánlatoknak tekintettel kell lennie. Az ajánlati felhívásban szereplő határidőben beérkezett ajánlatok közül azok az ajánlatok versenyeznek, melyek a felhívásban meghatározottaknak megfelelnek. Ezen ajánlatok közül a felhívást tevő fél kiválasztja a legkedvezőbb ajánlatot és annak benyújtójával köti majd meg a szerződést.

Az ajánlatok tényleges versenyéhez az szükséges, hogy a megadott határidőn belül több ajánlat, és olyan ajánlat érkezzon be, mely tartalmában megfelel az ajánlati kiírásnak.

Szerződéskötés versenyeztetésének azt hívjuk tehát, ha a szerződni kívánó fél olyan ajánlati felhívást tesz közzé, amelyben több személytől kéri ajánlat benyújtását, azzal, hogy a beérkezett ajánlatok közül a felhívásban foglaltaknak megfelelő, legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevővel köti meg a szerződést.

b) A felhívást tevő fél szerződéskötési kötelezettsége

A felhívást tevő felet a felhívásban foglaltaknak megfelelő, legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevővel szemben *szerződéskötési kötelezettség terheli*.

Előfordulhat, hogy a benyújtott ajánlatok, bár megfelelnek az ajánlati felhívásnak, mégsem nyerik el a felhívást tevő fél tetszését, illetve nem felelnek meg elvárásainak,

ugyanakkor szerződéskötési kötelezettség terheli a legkedvezőbb ajánlatot benyújtóval szemben. Az is megtörténhet, hogy időközben derül ki, nem tudja a szerződést teljesíteni, mert nem kapta meg pl. az ahhoz szükséges állami támogatást, vagy hitelintézeti kölcsönt, illetve egyéb körülmények változása folytán nem áll már érdekében a szerződés megkötése. A fő szabály azonban, hogy a legkedvezőbb ajánlattevővel a szerződést meg kell kötnie. Amennyiben a szerződéskötést megtagadja, irányadónak tekintjük a Ptk. 6:71. §-t, mely alapján, ha jogszabály szerződéskötési kötelezettséget ír elő, és a szerződést a felek nem kötik meg, bíróság a szerződést létrehozhatja, és annak tartalmát meghatározhatja.

A Ptk. ugyanakkor lehetővé teszi, hogy a felhívást tevő fél, az ajánlati felhívásban kikösse a szerződéskötés megtagadásának jogát, és így a szerződéskötési kötelezettség alól „mentesüljön”. A felhívást tevő fél *jogszerűen tagadja meg a szerződéskötést, ha ezt a jogát az ajánlati felhívásban előre kikötötte.*

A felhívást tevő fél számára a Ptk. azt is engedi, hogy *ajánlati felhívását visszavonja. Ennek két feltétele van, a visszavonás jogát és annak határidejét a felhívás tartalmazza.*

Mindezekén túl, a felhívást tevő fél a Ptk. 6:71. § (4) bekezdése alapján a szerződés megkötését megtagadhatja, ha bizonyítja, hogy a szerződés teljesítésére nem képes, vagy a szerződéstől való elállásnak, felmondásnak lenne helye.

c) Ajánlati kötöttség

Az ajánlattevő fél a felhívásban megjelölt határidő lejártával kezdődő időponttól kötve van ajánlatához. Az ajánlati kötöttség kezdő időpontja az ajánlatok megtételére nyitva álló határidő lejáratára (pl.: az ajánlatokat 2015. október 20. és november 8. között lehetett benyújtani, az ajánlati kötöttség 2015. november 8-át követően kezdődik). Az ajánlati kötöttség azt jelenti, hogy a megtett ajánlat tartalmán nem lehet változtatni, az ajánlatot nem lehet visszavonni.

Az ajánlati kötöttség a felhívásban meghatározott eredményhirdetési időpontot követő 30 napig tart a Ptk. szerint.

Ebből a törvényi szabályból az a következtetés vonható le, hogy a felek a szerződést későbbi időpontban, az eredményhirdetést követő 30 napon belül kötik meg. Ennek főként az az oka, hogy az ajánlati felhívás és az annak alapján tett ajánlat (egyes törvényi kivételektől eltekintve, pl. közbeszerzés esetén a szerződéstervezetet is tartalmazza az ajánlati felhívás) csak a lényegesebb kérdéseket rendezzi, minden kérdésre nem terjed ki, melyeket a felek az eredményhirdetést követően határozhatnak meg.

Az ajánlattevő ajánlatát az ajánlatok megtételére, benyújtására nyitva álló határidő végéig jogkövetkezmények nélkül visszavonhatja (pl.: az ajánlatok benyújtásának határideje 2015. november 10., a megtett ajánlat legkésőbb november 10-ig jogszerűen visszavonható.)

d) Biztosíték nyújtás

A felhívást tevő fél kérhet ajánlati biztosítékot. Az ajánlati biztosíték az ajánlati kötöttség megtartását biztosítja, aki az ajánlati kötöttséget ideje alatt ajánlatát visszavonja, az ajánlati biztosítékot elveszti.

Az ajánlati biztosíték lehet meghatározott pénzüsszeg fizetése, biztosítéki szerződések körébe tartozó garancia vagy kezesség, kezességbiztosítási szerződés alapján, biztosító által kiállított kötelezvény. Az ajánlati biztosíték a versenyztetés lezárása után visszajár.

1.3. Arra vonatkozó versenyztetési eljárás

Az árra vonatkozó versenyztetési eljárásról szólunk, mikor az ajánlattevők úgy versenyeznek, hogy egy időben mindannyian jelen vannak és csak az árra vonatkozóan tesznek ajánlatot, méghozzá egymás ajánlataira tekintettel. Ilyenkor ugyanaz az ajánlattevő egymást követően akár több ajánlatot is tehet, általában az időben előbbihez képest, utóbb magasabb áron. Ez azért lehetséges, mert ajánlatának hatálya megszűnik, ha más ajánlattevő ezt követően kedvezőbb árat ajánl. Az ajánlat hatálya akkor is megszűnik, azaz nincs ajánlati kötöttség, ha a versenyztetési eljárás nyertes kihirdetése nélkül fejeződik be. Az árverés abban is eltér a versenyztetés általános szabályától, hogy *a szerződés itt a nyertes kihirdetésével létrejön, az elért áron.*

1.4. A kötelezően előírt versenyztetési eljárás mellőzése, verseny tisztasága

A kötelezően előírt versenyztetési eljárás mellőzése a szerződést jogszabályba ütközővé és így semmissé teszi.

A versenyztetési eljárások tisztaságát általánosan a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 7. §-ába foglalt tilalom védi, e szerint, *tilos a versenyztetés – így különösen a versenytárgyalás, a pályáztatás –, az árverés, a tőzsdei ügylet tisztaságát bármilyen módon megsérteni.*

(Megjegyezzük, hogy a versenytárgyalás kifejezés ma már legfeljebb a gyakorlatban él, a hatályos jogszabályok nem használják e kifejezést, korábban állami vagyon értékesítésével, privatizációval kapcsolatban merült fel.)

A szabály szubszidiárius, mert csak azokra a magatartásokra kell alkalmazni, amelyek a versenytörvény más rendelkezése (kartell) vagy külön törvény nem szabályoz.

A törvény e rendelkezése nem ad eligazítást arra vonatkozóan, hogy a verseny tisztaságának bármilyen módon való megsértése milyen magatartással valósulhat meg. Ezt a bíróságok döntenek el esetről, esetre (pl.: megsértette a pályázat tisztaságát a felhívást tevő fél, mert nem az általa kiírt pályázati feltételek alapján nyilvánította győztesnek az ajánlattevőt; a benyújtott pályázati feltételeknek meg nem felelő, a felhívás szerint, érvénytelen pályázati ajánlatot fogadott el a felhívást tevő fél.)

Felhasznált irodalom:

BODZÁSI Balázs: Szerződéskötés versenyeztetési eljárás során In.: *Gazdaság és Jog*, 2014/6. sz., 3–7. o.

BODZÁSI Balázs: Szerződéskötés versenyeztetési eljárás során. Osztovits András (szerk.): *A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény és a kapcsolódó jogszabályok nagykommentárja*, OPTEN Informatikai Kft., Budapest, 2014., III. kötet, hatodik könyv, 183–192. o.

2. Közbeszerzés**Jogforrás:**

2015. évi CXLI. törvény a közbeszerzésekről (Kbt.)

Közbeszerzés alatt a közpénzeket felhasználók beszerzésre irányuló szerződéskötéseit értjük, mely szerződések megkötését, teljesítését, annak érdekében, hogy a közpénzeket a lehető legjobban, és transzparensen, így ellenőrizhetően használják fel, szigorú, eltérést nem engedő jogi szabályok rendezik.

A közbeszerzés jelentős helyet foglal el az uniós joganyagban, az egyik legelőrehaladottabban harmonizált terület. Bizonyos értékhatárt elérő közbeszerzések uniós ügyletnek minősülnek, a beszerzést uniós szabályok szerint kell közzétenni, és tagállami szereplők is indulhatnak a versenyeztetési eljárásán.

Az uniós szabályozás célja, az egységes belső piac megvalósítása a közbeszerzések területén, ahol a piaci verseny előnyei torzulásmentesen érvényesülhetnek, az uniós vállalkozások egyenlő esélyekkel hozzáférhetnek más tagállami közbeszerzésekhez. További szándék, hogy a szabályozás a közbeszerzések fontos társadalmi-gazdasági célkitűzéseinek megvalósítását is szolgálja, mint az innováció, a foglalkoztatás és munkahelyteremtés, valamint a környezetvédelem elősegítése.

A Kbt. értelmében, közbeszerzésnek az ún. közbeszerzési szerződés megkötése, valamint az építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése minősül. Közbeszerzési szerződés a Kbt. szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött, árubeszerzésre, szolgáltatás megrendelésre vagy építési beruházásra irányuló visszerthes szerződés. A közbeszerzési szerződés nem egy szerződéstípus, hanem azon szerződések összessége, melyeket a Kbt. szabályai szerint kötöttek meg. A közbeszerzési szerződéseket a Kbt. által meghatározott fajtájú és rendben lefolytatott versenyeztetési eljárás során kell megkötni.

A Kbt. szabályait meghatározott alanyok, meghatározott tárgyú és értékű beszerzéseire kell alkalmazni, az alábbiak szerint:

- a) Az ún. ajánlatkérő szervezetek körét a törvény taxatívén meghatározza, pl.: minisztériumok, minden költségvetési szerv, a közalapítvány, a helyi önkormányzat, a helyi és országos nemzetiségi önkormányzat, a területfejlesztési önkormányzati társulás, stb.

- b) Meghatározott tárgy az árubeszerzés, szolgáltatás rendelés, építési beruházás, építési koncesszió, illetve szolgáltatási koncesszió (az építési és szolgáltatási koncesszió beszerzési célú szerződés, emiatt nem a koncessziós törvény, hanem a Kbt. szabályait kell alkalmazni).
- c) Kétféle értékhatárt különböztetünk meg; az uniós értékhatárokat és a nemzeti értékhatárokat. Az uniós értékhatárokat időszakonként az Európai Bizottság állapítja meg és teszi közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában. Az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó nemzeti értékhatárokat a központi költségvetésről szóló törvényben évente kell meghatározni.

A közbeszerzésre irányuló versenyeztetési eljárás főbb állomásai: a közbeszerzési eljárást megindító felhívás a közbeszerzési eljárás egyes fajtáira irányadó szabályok szerint ajánlati felhívás, illetve részvételi felhívás lehet. Az ajánlati felhívást az ajánlatkérő hirdetmény útján köteles közzétenni, melyben meg kell határozni az ajánlatok beadási határidejét (ajánlattételi határidő).

Az eljárást megindító felhívást nyílt eljárás esetén az ajánlattételi, több szakaszból álló eljárás esetén a részvételi határidő lejártáig vonhatja vissza az ajánlatkérő, azaz eddig gondolhatja meg magát.

Az ajánlatkérő dokumentációt köteles készíteni, amely egyebek mellett tartalmazza a szerződéstervezetet.

Az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban köteles meghatározni az ajánlatok bírálati szempontját, ami az alábbi lehet:

- a) a legalacsonyabb ár,
 b) a legalacsonyabb költség, vagy
 c) a legjobb ár-érték arányt megjelenítő olyan – különösen minőségi, környezetvédelmi, szociális – szempontok, amelyek között az ár vagy költség is szerepel.

Preferált bírálati szempont az, melyben minőségi, vagy innovatív elvárás megjelenik. Kivételesen, csak akkor lehet a legalacsonyabb ár alapján kiválasztani a nyertes ajánlatot, ha minőségi versenynek az adott beszerzés jellegére tekintettel egyáltalán nem lehet szerepe.

- a) Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban ajánlati biztosítékot is kérhet, amely az ajánlattevők ajánlati kötöttségének megtartását biztosítja. Csak az ajánlattétel köthető biztosítékhoz, a részvételi szakaszban történő részvétel nem. A biztosíték lehet meghatározott pénzüsszeg, garancia, vagy biztosítási szerződés alapján kiállított – készfizető kezességvállalást tartalmazó – kötelezvény.
- b) Ajánlattétel, az ajánlati kötöttség az ajánlattételi határidő lejártától kezdődik. Az ajánlatot, vagy a részvételi jelentkezést a felhívásban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell elkészíteni és benyújtani.
- c) Ajánlatok elbírálása, melynek során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy

az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e az ajánlati felhívásban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. Az ajánlatkérő köteles továbbá megállapítani, hogy mely ajánlatok vagy részvételi jelentkezések érvénytelenek, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni.

- d) **Eredményhirdetés, majd szerződéskötés.** Eredményes közbeszerzési eljárás alapján a szerződést az ajánlati felhívás, a dokumentáció és az ajánlat tartalmának megfelelően kell írásban megkötni. Az ajánlatkérő csak az eljárás nyertesével kötheti meg a szerződést, vagy – a nyertes visszalépése esetén – az ajánlatok értékelése során a következő legkedvezőbb ajánlatot tevőnek minősített ajánlattevővel, ha őt az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezésben megjelölte.

A nyertes ajánlattevő – kivételes esetben a második legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevő – ajánlati kötöttsége az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezésnek az ajánlattevők részére történt megküldése napjától számított harminc – építési beruházás esetén hatvan – nap.

Az ajánlatkérő a szerződést az ajánlati kötöttség időtartama alatt köteles megkötni.

A közbeszerzési eljárás fajtái:

- a) *A nyílt eljárás* olyan, egy szakaszból álló közbeszerzési eljárás, amelyben minden érdekelt gazdasági szereplő ajánlatot tehet.
- b) *A meghívásos eljárás* két szakaszból áll, a részvételi szakaszban az ajánlatkérő a részvételre jelentkezőnek a szerződés teljesítésére való alkalmasságáról dönt, az ajánlattételi szakaszban az alkalmasnak minősített és ajánlattételre felhívott részvételre jelentkezők tehetnek ajánlatot.
- Az eljárás részvételi felhívással indul – kevés kivétellel – bármely érdekelt gazdasági szereplő nyújthat be részvételi jelentkezést. Az ajánlatkérő meghatározhatja az ajánlattevők keretszámát, ilyenkor a részvételre jelentkezők közül legfeljebb a keretszámnak megfelelő alkalmas jelentkezőnek küld ajánlattételi felhívást. A keretszámnak legalább öt ajánlattevőt kell magában foglalnia.
- c) *Az innovációs partnerség* sajátos közbeszerzési eljárás, amelynek célja egy innovatív termék, szolgáltatás vagy építési beruházás kifejlesztése, és az ennek eredményeként létrejövő áruk, szolgáltatások vagy építési beruházások ezt követő beszerzése. Az innovációs partnerség a törvény szerint két szakaszra tagolódik, az eljárási szakaszban kerül sor az innovációs partnerségi szerződés megkötésére, a szerződéses szakaszban történik az innovatív termék, szolgáltatás, építési beruházás kifejlesztése, majd beszerzése.
- d) *A tárgyalásos eljárás* ugyanúgy két szakaszból áll, mint a meghívásos eljárás, azzal, hogy az ajánlattételre meghatározott keretszám legalább három. Alkalmazására csak a törvényben meghatározott esetekben, illetve jogalapok fennállása esetén kerülhet sor, pl.: az ajánlatkérő igényeit nem lehet kielégíteni azonnal rendelkezésre álló kész megoldásokkal, azokat egyéni igényeihez kell igazítani; a közbeszerzés

tárgya tervezést vagy innovatív megoldást igényel; a szerződés összetettsége vagy jogi és pénzügyi kialakításával kapcsolatos sajátos körülmények, vagy az ezekhez kötődő kockázatok miatt előzetes tárgyalások nélkül nem választható ki a legkedvezőbb ajánlat; stb.

- e) *Versenypárbeszéd* ugyanazokban az esetekben alkalmazható, mint a tárgyalásos eljárás. Az ajánlatkérő a tárgyalásos eljárás és versenypárbeszéd alkalmazása közül szabadon választhat.

A versenypárbeszéd során az ajánlatkérő a részvételre jelentkezőkkel párbeszédet folytat a közbeszerzés tárgyának, a szerződés típusának és feltételeinek pontos meghatározása érdekében, majd ajánlatot kér.

A versenypárbeszéd három szakaszra tagolódik: részvételi szakasz, párbeszéd, ajánlattételi szakasz.

- f) *A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás* a verseny legnagyobb mértékű korlátozásával járó eljárástípus. Alkalmazására csak a taxatív meghatározott esetekben kerülhet sor, pl. a szerződés műszaki-technikai sajátosságok, vagy kizárólagos jogok védelme miatt kizárólag egy meghatározott gazdasági szereplővel köthető meg; a szerződés egy meghatározott gazdasági szereplővel köthető meg, mivel annak célja egyedi művészeti alkotás vagy művészi előadás létrehozása vagy ajánlatkérő általi megszerzése, stb.

Felhasznált irodalom:

BALOGH Edina: *A közbeszerzési eljárás főbb szabályai*. In.: Sándor István (szerk.): Polgári Jog III. jogi szakvizsga felkészítő kötet., Patrocinium Kiadó, Budapest, 2016.

3. Szerződéskötés közvetítők útján

3.1. A kereskedelmi közvetítők gazdasági szerepe

A magyar gazdaságban a felszabadult piaci viszonyok, az egyre élesedő verseny közepette a forgalom szinte minden területén – hasonlóan a fejlett gazdaságokhoz – megjelentek a közvetítő személyek. A közvetítők jogi helyzetének szabályozatlansága miatt – leginkább jogi analógiával élve próbálták meg a szerződő felek, s adott esetben a jogalkalmazók a jogviszonyt valamelyik polgári jogi jogintézmény (meghatalmazás, megbízás, bizomány), avagy a munkajog szabályai alapján minősíteni, és a felek jogait-kötelezettségeit ily módon meghatározni.

A gazdasági életben a kereskedelmi közvetítők sokféle fajtája tevékenykedik, megkülönböztetésük egyik lényeges pontja, hogy mire jogosítottak: feladatuk pusztán reklám, propaganda tevékenység, avagy tényleges ügyletkötési jogosultsággal felruházott közvetítők, akik a szerződések megkötésére is jogosultak. Így e fogalmat egyrészt